15 Ιανουαρίου 2016

Ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης στις τελευταίες του στιγμές …

Εννιά δευτερόλεπτα. Τόσος χρόνος χρειάστηκε μέχρι να περάσει στην αιωνιότητα ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης, σύμφωνα με τις σημειώσεις του δήμιού του.

Ο 19χρονος ήρωας από την Τσάδα, ο γενναίος αυτός πατριώτης, σύμφωνα με τις σημειώσεις που κρατούσε ο διαβόητος δήμιος της βρετανικής αποικιοκρατίας, Harry Allen, κατά τη διάρκεια των απαγχονισμών των ηρώων της ΕΟΚΑ, ξεψύχησε ηρωικά 9 δευτερόλεπτα μετά από τη στιγμή που άνοιξε η ξύλινη καταπακτή της αγχόνης.
«Θ’ ακολουθήσω με θάρρος τη μοίρα μου. Ίσως αυτό να ναι το τελευταίο μου γράμμα. Μα πάλι δεν πειράζει. Δεν λυπάμαι για τίποτα. Ας χάσω το κάθε τι. Μια φορά κανείς πεθαίνει. Θα βαδίσω χαρούμενος στην τελευταία μου κατοικία. Τι σήμερα, τι αύριο; Όλοι πεθαίνουν μια μέρα. Είναι καλό πράγμα να πεθαίνει κανείς για την Ελλάδα. Ώρα 7:30. Η πιο όμορφη μέρα της ζωής μου. Η πιο όμορφη ώρα. Μη ρωτάτε γιατί».

Αυτό είχε γράψει στο τελευταίο γράμμα του.
Η πιο πάνω φωτογραφία ανέβηκε πριν από μερικές ώρες στο διαδίκτυο με τη λεζάντα «Ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης στις τελευταίες του στιγμές…». Παρά τις πολλές προσπάθειες, δεν καταφέραμε να εντοπίσουμε την αρχική πηγή για να διαπιστώσουμε κατά πόσο απεικονίζει τον ίδιο τον ήρωα μαζί με τον ιερέα των Κεντρικών Φυλακών ή αν πρόκειται για σκηνή από κάποια ταινία-ντοκιμαντέρ αφιερωμένη στη ζωή και τη θυσία του. Αν όντως είναι αυθεντική, τότε απεικονίζει

τον Παλληκαρίδη ίσως καθώς εξομολογείται από τον ιερέα Παπάντωνη Ερωτοκρίτου, λίγο πριν τον απαγχονισμό του που, όπως έχει γραφτεί με χρυσά γράμματα στο βιβλίο της ιστορίας, εκτυλίχθηκε τα μεσάνυχτα της 13ης Μαρτίου 1957.

Πιο κάτω, τα όσα διαδραματίστηκαν εκείνο το βράδυ, έτσι όπως τα περιγράφει με μεστή γραφή ο ίδιος ο Παπάντωνης μέσα στο βιβλίο του με τίτλο «Πώς έζησα το δράμα των Απαγχονισθέντων»:

Ήτο τόση ή βία του, ώστε νά διάταξη τήν έκτέλεσίν του προ τού μεσονυκτίου, ένώ δλους τούς προηγουμένους τούς έξετέλεσαν κατά τάς πρώτας πρωϊνάς ώρας, διότι ήθελε νά προλάβη μή τυχόν και ήρχετο χάρις άπό τήν Βασίλισσαν, διότι δλοι αυτό έπεριμένα μεν. Λέγεται δτι εδόθη ή χάρις, ήτο δμως άργά, αν πράγματι εδόθη.

Τό απόγευμα τής 13ης Μαρτίου ό διοργανωτής τών εκτελέσεων κ. Λκκερ μέ ενημέρωσε περί τής εκτελέσεως τού Παλληκαρίδη και ότι έπρεπε ώς συνήθως νά παραμείνω στάς Φύλακας.

Έζήτησα νά μείνω στο σπίτι μου και νά μεταφερθώ εις τάς Φύλακας ολίγον προ τής εκτελέσεως και έδέχθησαν μέ τήν ύπόσχεσιν δτι πράγματι θά εύρισκόμην στο σπίτι, γιατί όπως αντελήφθην ένόμιζαν πώς θά τούς γελούσα.

Έκανονίσαμεν ή ώρα 10 μ.μ. νά ρθούν νά μέ πάρουν, δπως και έγινε.

Μόλις έφθασα στάς Φύλακας, ώδηγήθην πλησίον τού Παλληκαρίδη διά νά τού μεταδώσω τήν Θείαν Κοινωνίαν. Τον βρήκα απολύτως ήρεμον χωρίς την παραμικράν έκδήλωσιν ταραχής ή λιποψυχίας.

Τά λόγια του εις τήν συνομιλίαν μας ήσαν κοφτά και μετρημένα. Έκάθητο εις τό κρεββάτι του, πού έψαυε σχεδόν τό δάπεδον τοϋ κελλιού, και έγώ λίγον υψηλότερα σ' ένα σκαμνί.

Τον είχαν στο κελλί τοϋ Ανδρέα Δημητρίου, και στο άλλο τοϋ Καραολή είχαν τον Μάίμάρη, πού τον κατεδίκασαν γιά φόνο. Δύο είναι τά κελλιά τών μελλοθανάτων πλησίον τής άγχύνης, και γι' αυτό τούς δύο πρώτους τούς είχαν σ' αυτά τά κελλιά. πού είναι πολύ πληκτικά, όπως και τώρα τούς δύο αυτούς, μέ τήν διαφοράν ότι τώρα μύνον ό ένας μέ ενδιέφερε εθνικά.

Όταν συνελήφθη μέσα στο δάσος μέ ένα όπλο, πού δέν μπορούσε νά χρησιμοποιηθή. ήτο νύχτα, και οί σύντροφοι του έτρεξαν και έφυγαν, και δέν συνελήφθησαν. Αυτός όμως δέν έτρεξε να φύγη. και περίεργος γι' αυτό τοϋ υποβάλλω τήν έρώτησιν.

– Γιατί δέν έτρεξες νά φύγης και σύ όπως έκαμαν οί άλλοι;

Έσήκωσε τό πρόσωπον του και μέ είδε στά μάτια, γιατί ήτο σκυφτός, και μέ έλαφρόν μειδίαμα μού λέγει.

-Τούς επήρα γιά δειλούς, όταν τους ειδα νά τρέχουν.

Επικρατεί σιωπή. και πάλιν ερωτώ.

-Έχεις τίποτε νά μού πής, παιδί μου ;
– Μετανοιώνω γιά κείνο πού έκαμα και άν ζούσα δέν θά το ξανάκαμνα.
Δέν εννοούσε τό ότι έλαβε μέρος στον αγώνα άλλά άλλο πράγμα, τής ψυχής.
Τοϋ υπέδειξα, άν ήθελε νά αφήσει τον σταυρόν του νά τον έχωμεν ώς ένθύμιον, άλλά μοϋ λέγει: Όχι. πάτερ, θέλω νά τον πάρω μαζί μου.
Λυπήθηκα, πού δέν σκέφθηκα νά πάρω άλλον μαζί μου και να τον κρατούσα ώς ιερόν κειμήλιον. όπως έκαμα στους τρεις προηγουμένους. Μετά τήν εκτέλεση τον έφερε στο λαιμό του.
Τού συνέστησα νά έχη θάρρος μέχρι τέλους και νά μήν άφήση τήν εντύπωση στους Άγγλους δημίους ότι έδειλίασε.
– Έχω θάρρος, μού λέγει, και δέν θά δειλιάσω, εύχομαι δέ να είμαι ό τελευταίος.
Τά τελευταία του λόγια ήσαν: Τούς χαιρετισμούς μου εις όλους, και εύχομαι σύντομα τήν έλευθερίαν τής Κύπρου.
Τού μετέδωσα τέλος τήν Θείαν Κοινωνίαν. και άφού τον έφίλησα τον άπεχαιρέτισα μέ τάς λέξεις, θάρρος, και νά μήν χάνης τάς ελπίδας σου.
Κάποια έλπίς διασώσεως του υπήρχε μέχρι τής τελευταίας στιγμής,ήτοι τής ενδέκατης και μισής, πού έξετελέσθη.
Ό Μαϊμάρης δταν μέ ειδε νά φεύγω άπό τό διπλανό κελλί, έφώναζε και έκλαιε και έτάρασσε τήν γαλήνη και τήν σιγήν τής νύχτας γύρω άπό τήν άγχόνην.

Έχουμε την εντύπωση πως η εν λόγω φωτογραφία δεν είναι ανάμεσα σε αυτές που τραβήχτηκαν από τον Allen και άρα δεν περιλαμβάνεται στο άλμπουμ με τις φωτογραφίες και τα άλλα αντικείμενα του διαβόητου εκτελεστή των Ελληνοκυπρίων ηρώων της ΕΟΚΑ, τα οποία παραδόθηκαν πριν από μερικές ώρες (Τρίτη 29/10) στον Πρόεδρο της Βουλής Γιαννάκη Ομήρου από αντιπροσωπεία αποδήμων της Μεγάλης Βρετανίας, σίγουρα όμως είναι πέρα για πέρα συγκλονιστική. Για την ιστορία να πούμε πως, ανάμεσα στα αντικείμενα του δήμιου, τα οποία δημοπρατήθηκαν πρόσφατα και κατέληξαν τελικά στα χέρια των αποδήμων για το ποσό των 1100 στερλινών, περιλαμβάνονται ένας κατάλογος με συγκλονιστικά στοιχεία των 9 απαγχονισθέντων της ΕΟΚΑ (όπως τα δευτερόλεπτα που μεσολάβησαν μέχρι να ξεψυχήσουν), ένα ρόπαλο, προσωπικές φωτογραφίες, ένα παραδοσιακό νεροκόλοκο με σκαλισμένη την επιγραφή «Εσκαλίσθη εις τας Κεντρικάς Φυλακάς στις 12 Σεπτεμβρίου του 1958», ένα ρολόι Ωμέγα και δύο επάργυρα ποτήρια.

Πηγές: Σημερινή-paraklisi.blogspot.gr